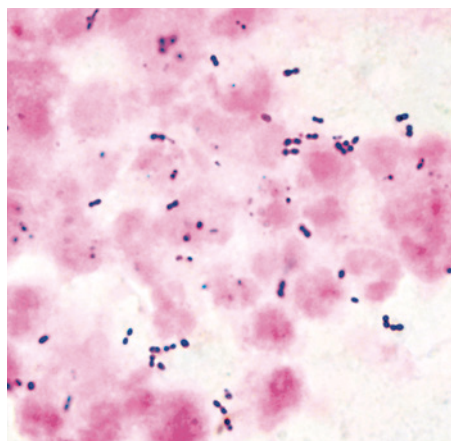

Pneumokokkvaksinen gir færre luftveisinfeksjoner

Etter at pneumokokkvaksine ble innført i barnevaksinasjonsprogrammet har forekomsten av alvorlige infeksjoner og luftveisinfeksjoner gått ned.

Illustrasjonsfoto Science Photo Library/NTB scanpix

En konjugert pneumokokkvaksine som beskytter spedbarn mot alvorlige pneumokokkinfeksjoner, ble innført i det norske barnevaksinasjonsprogrammet i 2006. Effekten av denne vaksinen på forekomsten av alvorlige infeksjoner, slik som sepsis og meningitt, er betydelig – med en reduksjon fra 47,1 til 13,7 per 100 000 meldte tilfeller per år allerede kort tid etter vaksinen ble tatt i bruk (1). I en ny studie fra den norske mor-og-barn-undersøkelsen har man undersøkt om vaksinen har endret forekomsten av luftveisinfeksjoner (2).

Data om luftveisinfeksjoner fra mer enn 58 000 barn ved 18 måneders alder og rundt 42 500 i treårsalderen ble undersøkt. Informasjon om vaksinasjoner som var gitt ble hentet fra vaksinasjonsregisteret SYSVAK. Risikoen var signifikant lavere hos fullvaksinerte barn i alderen 12–18 måneder for både akutt otitt (RR 0,86; 95 % KI 0,81–0,91) og nedre luftveisinfeksjon (RR 0,78; 95 % KI 0,71–0,80). Relativ risiko for de samme infeksjonene i aldersgruppen 18–36 måneder var redusert i samme størrelsesorden.

Vaksinen beskytter mot de vanligste serotypene av bakterien. I 2011 ble den første sjuvalente vaksinen erstattet med en 13-valent. Dette kan forebygge en større andel av pneumokokkinfeksjoner. Overvåking av både systemiske infeksjoner og luftveisinfeksjoner er nødvendig for å kunne vurdere den totale effekten av vaksinasjonsprogrammet.

Ketil Størdal

ketil.stordal@fhi.no

Nasjonalt folkehelseinstitutt

Litteratur

1. Vestrheim DF, Løvoll O, Aaberge IS et al. Effectiveness of a 2+1 dose schedule pneumococcal conjugate vaccination programme on invasive pneumococcal disease among children in Norway. *Vaccine* 2008; 26: 3277–81.
2. Magnus MC, Vestrheim DF, Nystad W et al. Decline in early childhood respiratory tract infections in the norwegian mother and child cohort study after introduction of pneumococcal conjugate vaccination. *Pediatr Infect Dis J* 2012; 31: 951–5.

Hjelper fysioterapi ved Parkinsons sykdom?

Fysioterapi kan ha gunstige effekter ved Parkinsons sykdom på kort sikt, men studier av langtidseffektene mangler fortsatt.

Effekten av fysioterapi ved Parkinsons sykdom er dårlig dokumentert. I en metaanalyse som nylig er publisert i tidsskriftet *BMJ*, har britiske forskere undersøkt dette (1).

Metaanalysen omfattet 29 randomiserte, kontrollerte studier med fysioterapi som intervensjon. Signifikant bedring ble rapportert for ni av 18 resultatmål. Av størst klinisk interesse var motorisk hastighet (0,04 m/s; 95 % KI 0,02–0,06), balanse (Bergs balanse-skala 3,71 poeng; 95 % KI 2,30–5,11) og sykdomsgrad (ut fra Unified Parkinson's Disease Rating Scale var det en reduksjon i totalskår på 6,15 poeng; 95 % KI 8,57–3,73). Bortsett fra for motorisk subskår på denne skalaen ble det ikke påvist forskjeller mellom ulike intervensjoner.

– Metaanalysen er basert på Cochrane-metodologi og viser at fysioterapi kan gi gunstige korttidseffekter hos pasienter med Parkinsons sykdom, sier professor Jan Petter Larsen ved Nasjonalt kompetansesenter for bevegelsesforstyrrelser, Stavanger universitetssjukehus.

Imidlertid kunne man ikke vise bedring

i helserelatert livskvalitet, og det foreligger heller ikke data som forteller om langtidseffekter av slik behandling.

– Likevel tyder analysen på at fysioterapi gir bedre mobilitet, sier Larsen. – I Norge ønsker vi å gi en multidisiplinær behandlingstilnærming til pasienter med Parkinsons sykdom, og studien støtter at fysioterapi bør inngå i et slikt tilbud. Bedre kunnskap om ikke-medikamentelle behandlingstilbud kan bare oppnås gjennom store studier med strenge metodologiske krav til pasientseleksjon, blinding av intervensjonen og bruk av resultatmål som er vist å reflektere pasientens opplevelse av sin helsetilstand, sier han.

Trine B. Haugen

trine.b.haugen@hioa.no

Tidsskriftet

Litteratur

1. Tomlinson CL, Patel S, Meek C et al. Physiotherapy intervention in Parkinson's disease: systematic review and meta-analysis. *BMJ* 2012; 345: e5004.

Illustrasjonsfoto Istockphoto